

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din, Oglasi po ceniku, Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani, Poštni čekovni račun št. 11.409

Politični odnošaji med Francijo in Anglijo
Obnavljanja stare entente cordiale

Dasi je londonska konferenca štirih velesil doživela popoln polom in je ostalo le zelo malo upanja, da bi se podunavski načrt dal sploh kdaj uresničiti, je vendar pokazala vsaj en pozitiven rezultat. Dokumentirala je, da sta si Francija in Anglija v presojanju velikih evropskih vprašanj mnogo bližji, kakor se je v zadnjem času mislilo in tudi često naglašalo, posebno s strani nemške in italijanske javnosti. V poučenih diplomatskih krogih celo zatrjujejo, da prve pobude za podunavsko gospodarsko zvezo sploh ni dal Tardieu, ampak angleški zunanji minister sir Simon. Tardieu je to zamisel samo konkretno izoblikoval in od vsega začetka računal v prvi vrsti na sodelovanje in podporo Anglije. Da je predpretekli teden London tako nanaglomna in docela na svojo roko sklical konferenco štirih velesil, še ne dokazuje, da je hotel delati za hrbtom Pariza ali celo proti njemu. Nekateri sumijo celo, da se je to zgodilo s Tardieujevo vednostjo, kar pa menda ne bo res. Bolj verjetno je, da je londonska diplomacija hotela položaj naglo razčistiti in izvedeti pred vsem za pravo stališče Nemčije in Italije.

Naj bo pa že kakorkoli, dejstvo je, da se ministrski predsednik Tardieu od prvega dne sestave svoje vlade na vso moč trudi, da bi v polnem obsegu obnovil staro entente cordiale med Francijo in Anglijo. V ta namen je izbral vsako, tudi najmanjšo priložnost, ne glede na to, da iz Londona ni dobil nobenega uradnega odgovora in da tudi angleško časopisje ni spremenilo svoje pisave, ki je včasih nazunaj precej različna od francoske. Toda že samo dejstvo, da proti Tardieujevim prizadevanjem ni nastopil prav nihče, ne na Downing Streetu, ne v zbornici in senatu in tudi ne v tisku, dokazuje, da je tesno sodelovanje obeh vodilnih evropskih velesil mogoče in verjetno. To možnost podkrepljuje naposled še prav posebno to, da velikih simpatij, ki jih goji angleško ljudstvo do Francije in Francozov še izza dni skupnega bojevanja v svetovni vojni, niso mogli zmanjšati, še manj seveda zatreti, vsi številni povojni francosko-angleški spo-

ri. Staro pobratimstvo živi v mišljenju konservativnega angleškega naroda mnogo bolj, kakor kjerkoli drugje, kjer se do včerajšnji dogodki jutri že radi pozabljajo. Prav zaradi tega sede v raznih odločujočih uradih, kakor n. pr. v Foreign Officeu še vedno ljudje, vzgojeni v stari tradiciji entente cordiale.

Po vsem tem je lahko razumljivo, da bi bilo vsako preveliko zanašanje Nemčije in Italije na angleško pomoč proti Franciji zelo nerealno, da ne rečemo — naravnost pogrešno. Spomin na predvojno in medvojno Nemčijo je v Londonu še zelo živ. Mimo tega pa tudi ne smemo pozabiti, da med Anglijo in Francijo gospodarskih in teritorialnih sporov, ki so pri sklepanju in razklepanju zvez najmerodajnejši, skoraj sploh ni, medtem ko vzbujajo nemške težnje še vedno nezaupanje in bojazen pred konkurenco. Naposled pa, in to je morda najvažnejše, ve vsak Anglež, da bi bila jasno proti volji močne Francije naperjena politika brez upanja na uspeh. Nemške težnje so za Angleža, ki je saturiran z vsem in si želi samo miru doma, na kontinentu in v svetu, da bi čim lažje opravljal svoje trgovske in druge posle, nadležne in to željo motče.

Na vse to bi morali pomisliti tisti, ki tako često govore o možnosti odkrite angleško-nemške ali celo angleško-nemško-italijanske fronte. Prav nobena okolnost ne daje Berlinu in Rimu upanja, da bi se moglo snovanje takega bloka vsaj v doglednem času uresničiti. Gotovo pa je, da bo Anglija hodila tudi še zanaprej v raznih vprašanjih drugačna pota kakor Francija. Na teh potih se bo lahko trenutno bolj približala Nemčiji ali Italiji nego Franciji, toda to približanje bo le začasno in strogo omejeno na trenutno aktualni problem. Morda se bo to pokazalo tudi pri kompromisnem reševanju podunavskega vprašanja, če bo do kakšne solucije sploh še prišlo. V bistvu pa entente cordiale vendar obstoja in se lahko ob ugodni priliki zopet spremeni v nekdanje tesno sodelovanje in popolno zavezništvo.

Spomenica slovenskih poslancev

ZA SPREMEMBO ZAKONA O ZAŠČITI POLJEDELCEV.

BEOGRAD, 11. aprila. V zvezi z zakonom o zaščiti poljedelcev so slovenski poslanci naslovili na finančnega in pravosodnega ministra skupno spomenico, v kateri ju opozarjajo, da ta zakon kmetovalcem v Dravski banovini ne bo čisto nič koristil, ker je naš denarni trg tako urejen, da se slovenski

poljedelci ne bodo mogli posluževati določil člena 8. imenovanega zakona.

Slovenski poslanci predlagajo zato spremembo projekta v tem smislu, da naj se ta določila nanašajo le na dolgotrajne naprave državi in samoupravam ter na alimentacije in denarne globe iz kazenskosodnih procesov.

Nov predlog za rešitev Podunavja

SODELOVALE NAJ BI VSE INDUSTRIJSKE DRŽAVE, TODA BREZ ANGLIJE

LONDON, 11. aprila. V »Observerju« priporoča bivši minister Amery ustanovitve gospodarske unije, ki naj bi obsegala pretežno večino evropskih držav. Da more Tardieujev načrt uspeti, pravi Amery, je neobhodno potrebno, da sodelujejo vse one države, ki potrebujejo poljskih in gozdnih pridelkov, na katerih obiluje Podunavje, in sicer Italija, Nem-

čija, Francija, Holandija, Belgija in Švica. Te države, posebno Francija, preskrbe Podunavju lahko tudi finančne kredite. Anglija sama pa se tej zvezi ne more pridružiti. To bi storila samo v primeru, če bi se razbile vse nade na ohranitev sedanjega velkobritanskega svetovnega imperija.

LLOYD GEORGE SE UMIKA IZ JAVNOSTI.

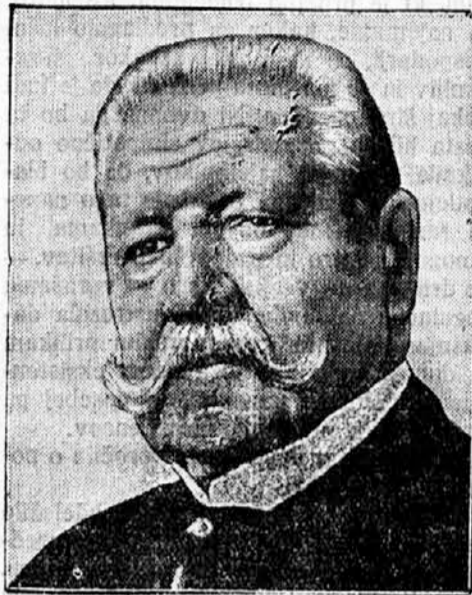
LONDON, 11. aprila. Reuterjev urad poroča, da je Lloyd George sklenil umakniti se iz javnega političnega življenja, kljub temu bo pa vsaj zaenkrat obdržal svoj mandat v spodnji zbornici.

BONCOUR BRIANDOV NASLEDNIK.

PARIZ, 11. aprila. Predsed. republike je na predlog Tardieuja podpisal ukaz, s katerim je Paul Boncour imenovan za stalnega delegata Francije pri Društvu narodov v Ženevi in s tem za Briandovega naslednika.

Zmaga predsednika Hindenburga

Adolf Hitler dobil dva milijona več, Thaelmann več ko en milijon manj glasov kakor pri prvih volitvah.

BERLIN, 11. aprila. Maršal Hindenburg je bil včeraj z absolutno večino glasov izvoljen za državnega predsednika republike Nemčije. Kljub temu, da je bila volilna udeležba v vseh volilnih okrajih manjša kakor pri prvih volitvah, se je število zanj oddanih glasov povsod pomnožilo. Še bolj kakor Hindenburgovi, so pa narasli Hitlerjevi glasovi. Porast znaša v posameznih okrajih do 100 in več tisoč glasov. Tako je prejel včeraj preko 2 milijona glasov več, kakor prvič. Najbolj preseneča dejstvo, da je ponekod pridobil več glasov, kakor so mu jih dali Duesterbergovi volilci, ki so včeraj skoraj kompaktno glasovali zanj. Silno so nazadovali komunisti, ki so izgubili več ko 1 milijon glasov.

Po doslej znanem uradnem rezultatu včerajšnjih predsedniških volitev je bilo v celoti oddanih 36.491.694 glasov, torej 1.155.421 manj kakor prvič. Hindenburg je dobil 19.359.642 glasov, 708.912 več. S tem je dosegel absolutno večino, katere pri ožjih volitvah niti ni potreboval. Hitler je dobil 13 milijonov 417.460 glasov, 2.078.175 več, Thaelmann pa 3.706.388 glasov, 1 milijon 276.809 manj ko zadnjič. Razbitih in neveljavnih glasov je bilo 8204. Tako je dosegel Hindenburg 53 odstotkov, Hitler pa skoraj 36,8 odstotkov vseh oddanih glasov. Volitev se je ude-

ležilo 83 odstotkov volilcev, 3 odstotke manj ko prvič.

BERLIN, 11. aprila. V Velikem Berlinu je bilo včeraj oddanih 2.765.000 glasov, od tega za Hindenburga 1 milijon 328.600, torej 21.000 več; za Hitlerja 863.770, preko 200.000 več, za Thaelmana pa 572.600, ali 112.000 manj ko prvič.

BERLIN, 11. aprila. V vladnih krogih si še niso čisto na jasnem, kaj naj bi sledilo izvolitvi Hindenburga za državnega predsednika. V dobro poučenih krogih pa se zatrjuje, da bo državni kancelar dr. Brüning rekonstruiral vlado v tem smislu, da postane zunanji minister diplomat, ki uživa tudi zaupanje predsednika Hindenburga. V poštev prihajata poslanika Nadolny v Ankari in baron Neurath v Londonu. Razen tega bi imel dosedanjí notranji minister Gröner odstopiti, ker se je izkazalo, da bi njegov način obravnave vprašanja Hitlerjevih udarniških sekcij mogel pomnožiti dosedanje težkoče. Ime novega notranjega ministra še ni znano, zelo malo verjetno pa je, da bi hotel dr. Brüning z osebno spremembo v notranjem ministrstvu dokumentirati nekak obrat na desno. Kakor zatrjujejo, želi predsednik Hindenburg tudi spremembo v vodstvu svoje osebne pisarne. Dosedanji vodja, državni tajnik von Meißner, bi imel odstopiti, dočim se imenuje kot njegov naslednik nemški poslanik v Madridu grof Wiczek.

LONDON, 11. aprila. Berlinski dopisnik »Daily Expressa« je prebil preteklo noč v Hitlerjevi »Rjavi hiši« v Monakovem, kjer so vso noč sprejemali volilne izide z velikanskim veseljem. Hitler sam se je napram dopisniku izrazil silno optimistično. Dejal mu je: »Naša parola je: Napad, napad in še enkrat napad!« Hitler je priznal, da so bili njegovi pristaši po porazu dne 13. marca poparjeni ter da je njegov uspeh pripisovati edino le dejstvu, da on sam ni vrgel puške v koruzo. V enem samem tednu, ki mu je bil na razpolago, je vžil svojim pristašem novih nad. Danes pa je izdal Hitler na svoje volilce proklamacijo, v kateri se jim zahvaljuje za izkazano zvestobo in poztvoválnost ter omenja, da bo prava borba, ki se nadaljuje, izvojevana šele 24. aprila, ko se bo narodna socialistična stranka zopet pojavila na volišču.

PONEVERBE OBČINSKEGA BLAGAJNIKA.

ZAGREB, 11. aprila. Blagajnik občine Vrapče pri Zagrebu, Franjo Šurbek, je poneveril preko 50.000 Din občinskega denarja. Denar je poneverjal že več mesecev. Bil je aretiran.

OGROMNA POŽARNA ŠKODA PRI JASTREBCU.

ZAGREB, 11. aprila. Ogenj, ki je vpepelil gozd pri Jastrebcu, je povzročil po sedaj objavljeni uradni cenitvi preko 30 milijonov, dinarjev škode. Ogenj so po neprevidnosti zanetili pastirji, katere so orožniki že izsledili in prijeli.

SMRT 110 LETNEGA STARCA.

BEOGRAD, 11. aprila. V Kratovem je umrl 110 letni Simon Cvetković, znan pod imenom »deda Mone«, eden izmed najstarejših prebivalcev Jugoslavije.

*
Vreme.

Današnja vremenska napoved (opol-dne): Pooblačenje, hladneje.

ROMUNIJA ZA BESARABIJO.

BUKAREŠTA, 11. aprila. V soboto in včeraj je vsa Romunija slavila štirinajstletnico priključitve Besarabije. Parlament je imel v ta namen svečano sejo, na kateri so govorili številni poslanci o dosedanjem in bodočem delu v tej pokrajini, ki mora postati romunska.

REVOLUCIJA V ECUADORJU.

PARIZ, 11. aprila. Havas poroča iz Guajaquila v južnoameriški državi Ecuador, da so vladne čete po dvodnevnih bojih zavzele trdnjavo Punta Pietra, katero so bili zasedli uporni mornarji. Voditelj upornikov se je umaknil v Manebi, od koder namerava započeti novo revolucionarno akcijo.

PORAST POLJSKIH MEST.

VARŠAVA, 11. aprila. Po podatkih državnega statističnega urada znaša število prebivalstva vseh poljskih mest skupno 8.700.000. Napram 1. 1921. je število mestnega prebivalstva narastlo za 1.800.000 duš, torej za 38,3 odstotkov, ali dvainpolkrat bolj kakor na deželi.

Iz nič ustvarja Bog, mi ustvarjamo iz razvalin. Na kose se moramo razbiti, preden spoznamo, kaj smo in kaj znamo.

GRABBE.

Ravnatelj pokrajinskega arhiva.

Profesor tukajšnjega državnega ženskega učiteljskega g. Franjo Baš, je imenovan za ravnatelja pokrajinskega arhiva v Mariboru. K odličnemu imenovanju naše iskrene čestitke!

Iz šolske službe.

Ostavko na učiteljsko službo je podala gdčna. Elvira Žlindrova, učiteljica na Sladkem vrhu.

Nov grob.

V Gosposki ulici je snoči ob pol 10. uri nenadoma preminula ga. Andreja Höferjeva roj. Tischler. Zadelo jo je srčna kap. Pogreb blage, splošno spoštovane pokojnice bo jutri v torek ob 16. uri iz mrtvašnice na mestnem pokopališču. — Blag ji spomin, preostalih naše sožalje!

Smrtna kosa.

Pretekli teden so umrli v Mariboru: Franc Bahar, pekovski pomočnik, star 34 let; Katarina Jarčičeva, vdova, 64 let; Ivan Herzog, železničar; Marica Hraševa, hčerka delavca, 7 let; Marija Voglarjeva, zasebnica, 71 let; Marija Zorkova, viničarka, 81 let; Apolonija Brečkova, žena dninarja, 42 let; Marija Švarčeva, mestna uboga, 76 let; Franc Ferik, sedlarski mojster, 50 let; Leopold Uršič, sinček tesarja, 11 mesecev in Albina Pomerjeva, hčerka tkalke. Naj v miru počivajo!

Stopil na tla domovine in umrl.

Včeraj zjutraj je iz Severne Amerike dopotoval preko Špilja v Maribor 43-letni brivec Fran Tisenbach, vračajoč se v svoj domači kraj Vukovar. Ko je bil navzoč pri carinskem pregledu njegove prtljage, mu je naenkrat postalo slabo, da se je zgrudil in obležal nezavesten. Brž so poklicali železniškega zdravnika dr. Zakrajška, ki pa je mogel le ugotoviti smrt od srčne kapi. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na pobrežko pokopališče, policijska oblast pa je takoj telefonično obvestila njegove svoje. Že popoldne sta prispeli v Maribor pokojnikova žena in mati, ki sta odredili, da se njegovo truplo prepelje v Vukovar, da bo ubogi mož vsaj počival v rodnem kraju, ki mu ga nemila usoda ni dala še enkrat videti.

Zahvala.

Namesto venca na grob preminuli Slavki Smoličevi je darovala ga. Cecilija Vastjan, posestnica, tukajšnji požarni brambor in reševalnemu društvu znesek 100 Din, za kar ji izreka vodstvo toplo zahvalo.

Pridobnina ostane lanskoletna.

Vse finančne direkcije so prejele razpis davčnega oddelka finančnega ministrstva, po katerem se pridobnina za letošnje leto ne bo na novo odmerila, ampak se bo pobirala v isti višini kakor lansko leto.

Veliko socialno delo.

Osrednje društvo nižjih poštnih in brozavnih uslužbencev skupina Maribor je v teku desetih let svojega obstoja izdala za svoje člane in njihove družine znesek preko Din 300.000 bolniške podpore in pogrebne. Ta vsota se je nabrala samo z dobrodelnimi prispevki in prireditvami. Za to lepo vsoto se društvo prav lepo zahvaljuje vsem cenjenim vodstvom deurnih zavodov, vsem tovarnarjem, obrtnikom in občinstvu, ki so društvu pripomogli do tega lepega uspeha, da so se podelile lepe podpore potrebnim članom. Društvo se prav lepo priporoča za nadaljno naklonjenost in morebitne podpore v kakšni malenkosti.

Ponesrečena kolesarka.

Včeraj dopoldne je padla na Radvanjski cesti s kolesa služkinja Marija Hlade. Pri padcu si je tako hudo poškodovala levo roko, da je morala iskati pomoči v splošni bolnišnici.

Vsem našim igralcem državne razredne loterije in drugemu cenj. občinstvu naznanjamo, da so srečke za 24. kolo I. razred že prispale. Žrebanje bo 26. in 27. t. m. Priporoča se: uprava »Jutra« in »Večernik« v Mariboru, Aleksandrova 13.

Hišni posestniki pripravljani znižati najemnine

Na včerajšnjem izrednem občnem zboru društva hišnih posestnikov so bile določene ravnalne cene za najemnine stanovanj, ki naj stopijo v veljavo s 1. majem t. l.

Včeraj dopoldne je imelo »Društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico« izreden občni zbor, za katerega je bilo v vseh slojih prebivalstva veliko zanimanja. Saj je šlo za vprašanje, kako stališče bodo zavzeli hišni gospodarji nasproti akciji za znižanje najemnin, ki so jo pokrenili najemniki, in za katero pot se bodo končno odločili: ali ostanejo nepopustljivi ko doslej, ali pa bodo krenili na pot mirnega kompromisa.

Odločili so se za to poslednje in pokazali pripravljenost za prijateljski sporazum, ki je prijeto iznenadilo. Regulativ za najemnine, kakor ga predlagajo hišni gospodarji, se nam zdi vsekakor sprejemljiv in se mu mora priznati, da je tudi dokaj širokogruden. Ni dvoma, da bo ta gesta hišnih gospodarjev simpatično odjeknila v krogih najemnikov, da bo blagodejno uplivala na današnje tako napeto razmerje med obema strankama in omogočila hitro in zadovoljivo rešitev, — če drugega ne, vsaj začasno — vprašanja regulacije najemnin, ki bo ustrezala današnjim splošnim gospodarskim prilikam in današnjemu tako težavnemu eksistentnemu položaju najemnikov, posebej pa državnih in privatnih uslužbencev.

Prinašamo v naslednjem poročilo o poteku zborovanja:

Občni zbor, katerega se je udeležilo nad 350 hišnih posestnikov in tudi predsednik Zveze hišnih posestnikov gosp. Ivan Frelj iz Ljubljane, je otvoril in vodil društveni predsednik gosp. Otmar Meglič, ki je v svojem referatu obrazložil sklepe in predloge društvenega odbora, ki je na številnih sejah razpravljalo o perečem najemniškem vprašanju in prišel do zaključka, da se dá to vprašanje zadovoljivo rešiti edino v **svobodnem sporazumu med hišnimi lastniki in stanovanjskimi najemniki**. Naglasil je tudi, da hišni posestniki ne morejo sprejeti zahteve stanovanjskih najemnikov, da bi se določile najemnine na podlagi zlate paritete, to je 1 krona = 10 Din, ker bi se ne dosegla enakomernost in bi bili nekateri hišni posestniki hudo prizadeti, plačila zmožni najemniki bi pa v številnih primerih imeli cenejša stanovanja kakor gmotno slabjši.

Zato je odbor določil ravnalne cene za stanovanja in sestavil resolucijo, naslovljeno na ministra za socialno politiko in bana, v kateri se hišni posestniki v Mariboru in okolici pridružujejo resolucijam, sprejetim na občnem zboru delegatov Zveze hišnih posestnikov za Dravsko banovino v Ljubljani. **Upoštevajoč razmere, v katerih živimo, so hišni posestniki v Mariboru in okolici pripravljani najemnine primerno znižati, in sicer na ta način, da se določijo ravnalne cene stanovanjskih najemnin, ki bi znašale povprečno s 1. majem t. l. z občinskimi davčninami** (to je z mestno gosaščino, kanalščino in vodarino) po kakovosti in legi stanovanj: za 1 sobo, kuhinjo in pritikline 150 do 350, za 2 sobi, kuhinjo in pritikline 350 do 700, za 3 sobe, kuhinjo in pritikline 700 do 1000 Din.

Za stanovanja, ki so opremljena s kopalnico, naj bi se plačevalo posebej od 100 do 200 Din.

Za štiri in večsobna stanovanja pa ne priznajo hišni gospodarji nikakih ravnalnih najemnin, ker tudi dokler je še ve-

ljala stanovanjska zaščita, večja stanovanja niso bila zaščiteni.

Hišni posestniki, ki zahtevajo za štiri ali večsobna stanovanja pretirane najemnine, jih bodo itak primorani znižati, ker sicer ne bodo našli najemnikov.

Glede **poslovnih prostorov** pa ne pristanejo hišni posestniki na nobene ravnalne cene, ker pri teh ne odloča toliko kvaliteta prostora, temveč lega na prometnem ali manj prometnem kraju. Prav v prometnem delu mesta so večinoma najslabši prostori, ker so v starih hišah, vendar plačujejo najemniki za te slabše prostore lažje in rajši višjo najemnino, kakor za moderne lokale, ki niso na prometnem kraju.

Nadalje zahtevajo hišni posestniki v svoji resoluciji tudi **ustanovitev razsodišča, obstoječega paritetno iz hišnih lastnikov in najemnikov pod predsedstvom nepristranskega razsodnika**. V prvi vrsti pa se morata hišni gospodar in najemnik glede določitve najemnine v okviru ravnalnih cen sama sporazumeti ter se obrniti na razsodišče le v primeru, ako bi bil **svoboden sporazum namogoč**.

Ravnalne cene, ki jih predlagajo hišni posestniki v Mariboru in okolici, so nižje od ljubljanskih, zato so prepričani, da bodo stanovanjski najemniki upoštevali njihovo dobro voljo.

Ravnalne cene za najemnine za stanovanja do treh sob veljajo za enkrat le do konca letošnjega leta. Ne bi pa mogle veljati zanaprej, ako bi država in samouprava prihodnje leto zvišali osnovne in dopolnilne davke, odnosno doklade na osnovno državno zgradarino ter samostojne občinske davščine.

Nadalje zahtevajo za primer, če se kljub dobri volji, ki so jo pokazali hišni posestniki Dravske banovine, reši vprašanje določitve najemnin po zakonu, da se osnuje za vso državo en sam zakon, ki se mora v vseh banovinah tudi enotno izvajati. Posameznim banovinom se ne sme prepustiti ureditev tega vprašanja po svoje.

Končno zahteva resolucija znižanje raznih dajatev, ki obremenjujejo hišno posest, kakor občinski dajatev za plin, elektriko, izpraznitev greznic, izdatno znižanje dimnikarske tarife, kakor tudi posebni 25% banovinskih cestnih doli. Tudi zavarovalne premije za požarna in jamstvena zavarovanja poslopij so se v zadnjih letih neopravičeno zvišale, pa jih treba zopet normalizirati.

To resolucijo je občni zbor enoglasno sprejel.

Nato je bila soglasno sprejeta tudi resolucija, naslovljena na mariborskega mestnega župana, v kateri zahtevajo hišni posestniki, da se končno reši vprašanje **davščine na nezazidane parcele**, ki je nezakonita, mariborska občina pa je nezakonično temu še vedno izterjava, vrne že pobrana davščina tudi v primeru, če se prizadeti posestniki parcel niso pritožili. Nadalje zahteva resolucija, da se **ukine pritrastkarina**, ki je tudi nezakonita, da se **kuluk za leto 1930-31 ne izterja in da se dimnikarska tarifa primerno zniža**. Slednjič je bila soglasno sprejeta še resolucija na finančnega ministra, tičočna se prisižnega sklepanja najemniških pogodb in priznanic za sprejete najemnine.

Ponedeljek, torek kabaretni večer v Veliki kavarni.

Samopomoč drž. nameščencev in upokojencev,

reg. pom. blagajna v Mariboru, likvidacijski odbor, naznanja vsem onim članom, ki so plačali za prvi kvartal 1932 po 6. marcu 1932 do konca meseca, da dobijo zneske vrnjene in sicer naj jih dvignejo v dneh 11., 12. in 13. t. m. med 2. in 4. uro v prostorih kreditne zadruge državnih uslužbencev v Mariboru, Lekarniška ulica (I. nadstropje). Kot dokaz naj prinesejo položnico, s katero so znesek nakazali. Odbor.

Izpred sodišča

Ponarejevalska družba pred sodiščem.

Danes dopoldne je pričela pred malim senatom tukajšnjega okrožnega sodišča kazenska razprava proti znanemu ponarejevalcu bankovcev Rupniku in njegovim pajdašem. Na zatožni klopi sedi 16 obtožencev, ki jih brani 8 odvetnikov. Razpravo, katero posluša precej občinstva, vodi viš. sodni svetnik dr. Tombak. Votanta sta okrožna sodnika Kolšek in dr. Čemer. Obtožnico zastopa dr. pravdnik dr. Sever.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek, 11. aprila. Zaprt.

Torek, 12. aprila ob 20. uri »Traviata« ab. A. Gostovanje ge. Tinke Vesel-Polla.

Jutri Verdijeva opera »Traviata«. V naslovni partiji Violette gostuje spet primadona graške opere ga. Tinka Wesel-Polla.

Koncem tega tedna krstna predstava nove izvirne komične opere znanega tržaškega skladatelja M. Sancina »Casanova«. Muzikalno je to delo zelo posrečeno in zanimivo. Dejanje se godi v Benetkah. Dirigira g. L. Herzog, režira Di. Truhovič, nastopijo pa dame Zamejč-Kovičeva, Gorinškova, Dragutinovičeva, Udovičeva, Barbičeva in gospodje Sancin, P. Kovič, Gorinšek in Medven. Krstni predstavi bo najbrže prisostvoval tudi skladatelj. Za to predstavo je umevno že danes veliko zanimanja.

Pevsko društvo »Jadran«

je imelo včeraj dopoldne svoj občni zbor, katerega se je udeležilo lepo število članov in prijateljev društva, zlasti bratškega društva »Nanos«. Po poročilih predsednika Bergoča, tajnika, blagajnika in zborovodje ter dr. Fornazariča kot vodje pomožne akcije so sledile volitve in je bil večinoma izvoljen stari odbor z zaslužnim predsednikom dr. Bergočem na čelu, kateremu so zborovalci priredili navdušene ovacije.

Vedno zopet nož!

Včeraj so pripeljali v tukajšnjo bolnišnico zopet tri fante, ki so žrtve divjaških fantovskih pretepopov po naših okoliških vaseh. V Zgor. Dupleku je sunil z nožem v levo roko neki fant 20letnega delavca Rudolfa Črnka. V Ranči so se stepili fantje v soboto zvečer in krvavo obdelali z noži viničarja Josipa Finžgerja. Hudo poškodbo je zadobil med pretepopom v Dobrenjah posestniški sin Franc Eferl; tovariš, s katerim sta se sprla, ga je sunil z nožem v pleča.

S policije.

Včerajšnjo lepo pomladansko nedeljo na policiji niso imeli počitka, pač pa došli opravka s pijanci in razgrajaci. Zvečer je bilo izvršenih šest aretacij, med drugimi je romala v zapor tudi neka Marička radi potepuštva. Maričko bodo spravili najprej v bolnišnico in ko ozdravi, bo morala pred sodnika. V policijski knjigi je zabeleženih tudi 16 prijav, večinoma zaradi kršenja cestno-policijskega reda.

Pobrežje

Spremembe v občinskem svetu. Te

dni so bili po odloku mariborskega sreskega načelstva razrešeni dolžnosti občinskih odbornikov: Josip Kacijan, delavec, France Breznik, uslužbenec, Ferdinand Trinker, delavec, in Miha Schadl, posestnik, na njihova mesta pa imenovani: šolski upravitelj Josip Klemenčič, poštni poduradnik Simon Letonja, mizar Rudolf Stamec in mehanik Blaž Železnik.

Dramatski odsek pobreškega Sokola je vdrugič uprizoril učinkovito ljudsko igro »Lepa Vida«, ki je v dobri režiji in s spretnimi igralci dosegla najlepši uspeh.

Gozdni požar bi bil kmalu nastal preteklo nedeljo v Stržunu na Pobrežju, zaneten po lahkomišelnosti nekega invalida, a je ogenj na srečo pravočasno opazil in še mogel zadušiti g. Zaff.

»Draga, tamle prihaja moj kolega, nerad bi ga srečal. Pojdiva brž na ono stran ceste!«

»Pa stopiva rajši kar -tu- le v ta modni salon!«

»Ne, potem pa že rajši srečam njega.«

Kupujte kolke „Protituberkulozne lige“

Za bodočnost naroda in domovine

Letni občni zbor Narodne obrambe. Sijajen in živahen potek zborovanja

V mali dvorani Narodnega doma je imel včeraj dopoldne svoj letni občni zbor okrajni odbor Narodne obrambe, katerega se je udeležilo častno število članstva in odlični zastopniki raznih narodnih organizacij ter državnih in samoupravnih oblastev. Navzoči so bili mestni župan dr. Lipold, prvi državni pravdnik dr. Jančič, ravnatelj dr. Tomišek, polkovnik Putnikovič, minister v p. dr. Kukovec in drugi.

Zbor je otvoril ob 9. uri predsednik g. prof. Robert Kenda, ki je uvodoma pozdravil vse navzoče in po objasnitvi postanka Narodne obrambe obširno razložil njen zgodovinski razvoj do sedanjosti, ki jo najbolj označuje svetovna kriza. Pojasnil je obenem narodno-kulturni program te organizacije, ki sta ji najvišji vrednoti **edinost in morala** naroda, čegar jedro je kultura in poštenje, narodni o-genj pa v njega sinovih.

Zelo zanimivo je bilo podrobno poročilo tajnika g. Perica. Obsegalo je delovanje Narodne obrambe v preteklih dveh letih, vrste in funkcije narodnih organizacij, nacionalne prireditve, razne izlete v obmejne kraje, sprejeme tujih gostov, proslave, manifestacije, narodne kongrese, razstave, skratka vse, kar je važno za obrambo in podvig narodnega življenja, zlasti pa na naši severni mej.

Sokolstvo

Kako se gibljejo naša društva.

Agilno sokolsko društvo v Središču ob Dravi je tudi proslavilo 100letnico Tyrševega rojstva z lepo izvajano igro Manice Komanove: »Krst Jugovičev« v režiji br. S. Vittorija. V uvodnem govoru je podal brat režiser kratek opis iz življenja in delovanja velikega Čeha in ustanovitelja Sokolstva, br. M. Tyrša.

Na Veliko noč pa je središki Sokol priredil koncert glasbenega odseka pod vodstvom marljivega kapelnika br. Martina Kocjana, ki vodi z idealno požrtvovalnostjo že četrto stoletja taktirko pri sokolski godbi. Izmed koncertnih točk sta posebno ugajali: »Kalif iz Bagdada« in D. Serajnikov: »Venček narodnih pesmi«. Občinstvo je navdušeno aplavdiralo priljubljenemu skladatelju. Nastopila sta z velikim uspehom tudi mlada konservatorista g. Ivan Žizmonda in br. Dušan Vargazon. Obisk je bil še dokaj za-

Po tajniškem poročilu, ki je bilo sprejeto z zadovoljstvom in navdušenjem, se je razvila živahna in jedrnata debata, v kateri so se oglašali k besedi gg.: Mohorko, dr. Müller, min. v p. dr. Kukovec, prof. Baš, dr. Rapotec, Brandner, Vahtar, Tumpej in drugi.

Sledile so nato volitve in je bil ponovno izvoljen z malimi izpremembami dosedanj odbor: predsednik prof. Robert Kenda, tajnik Franjo Peric, blagajnik Ivo Vrisk, zapisnikar Silvester Rode, odborniki: dr. Miloš Vauhnik, dr. Irgolič, dr. Fran Vatovec, Janko Arnuš, Rudolf Tumpej, polkovnik Putnikovič, Janko Furlan, Anton Jakec in Dofe Ogrizek.

Poslanico generala gosp. Maistra, v kateri je izrekel odboru Narodne obrambe priznanje za vztrajno in uspešno delo ter pozdrave zboru, so zborovalci sprejeli z vzkliki in dolgotrajni modobravnjenjem.

Blagajniškemu poročilu so sledili še razni predlogi in asveti, nakar je predsednik zaključil ta sijajno uspeli z živo narodno zavestjo in domovinsko ljubeznijo prožeti občni zbor s pozivom, naj ostanejo vsi tudi zanprej zvesti sodelavci in graditelji boljše bodočnosti naroda in domovine.

dovoljiv. Pričakovali pa smo od naše inteligence večjega odziva in zanimanja za glasbeno umetnost.

Na Belo nedeljo in Marijin praznik je uprizoril dramatski odsek našega Sokola v režiji br. Srečka Vittorija komedijo v treh dejanjih: »Maškerada«. Igra je bila dobro naštudirana in odlično podana od vseh igralcev. S to predstavo smo zaključili letošnjo gledališko sezono, ki je nudila 10. predstav doma in eno gostovanje v Ormožu. Da je bilo v tej sezoni podanih tako lepo število dramatskih uprizoritev, je predvsem zaslug našega neumornega sokolskega delavca in režiserja br. S. Vittorija, ki mu zvesto stoje ob strani člani dramatskega odseka.

Na 17. aprila priredi sokolski pevski zbor ob priliki svoje desetletnice 9. vokalni koncert pod vodstvom br. Čuleka. Večer je posvečen naši lepi narodni pesmi. Vabimo vse prijatelje Sokola in tepe pesmi, da čim dostojnejše proslavimo 10. letnico obstoja našega sokolskega pevskega zbora.

Sport

Tekmovanje za prvenstvo Slovenije

V tekmovalju za prvenstvo mariborskega okrožja vodi Rapid. Presenetljiv poraz Svobode v Murski Soboti.

Bližamo se koncu liginega prvenstva nega tekmovalja. IV. kolo ni prineslo nikakih presenečenj. »Maribor« je od vzel celjskim atletom obe točki in se je s tem pomaknil na drugo mesto.

ISSK Maribor: Atletik SK (Celje) 4:0 (2:0).

Potek igre je v pretežnem delu diktiral »Maribor«, prav tako njen tempo. Bila je to igra brez živahnosti in duha. »Maribor« kljub zmagi ni mogel zadovoljiti. Moštvu je včeraj manjkalo razumevanje za pravilno taktiko v danem trenutku in tisto neobhodno znanje, ki pomore do pozitivnega uveljavljenja razpoložljivih sredstev.

Gostje kljub močnemu porazu niso klonili vse do zadnjega: V moštvu kot celoti so sicer prevladovali negativni momenti nad pozitivnimi, vendar se dá to vsaj deloma opravičiti z boljšo nasprotnikovo igro.

Igra sama je zadovoljila le prvih 20 minut. Izrazitih momentov ni bilo. Mestoma je potekla igra zelo dolgočasno.

Sodil je g. Nemeč.

Kaj pravijo prizadeti: Načelnik Atletik SK g. König je po tekmi izjavil: »Zmaga ISSK Maribora je vsekakor zaslužena. Z lastnim moštvom sem zadovoljen, ako upoštevam, da smo morali nastopiti s tremi rezervami. Kapitan Atletik S. K. g. Stožir: »Na poraz smo bili pripravljene. Naši obrambi manjka še ustrezajoč napad, in točke bodo zahtevale več truda.«

Načelnik ISSK Maribora g. dr. Planinšek: »Tik pred 12. uro smo oziroma bolje rečeno, smo spravili dve važni točki pod streho. Po nedeljski srečni zmagi »Primorja« je bila današnja tekma zadnja prilika za utrditev položaja v vodstvu prvenstvene tabele, ki se po mojem mnenju ne bo več spremenila. Moštvo še vedno ni na lanski višini, vendar ga ne gre soditi po današnji igri, ki je bila za razred slabša od nedeljske. Zmaga je zaslužena in bi mogla biti številčno še večja, kar pa spričo dejstva, da goldiferenca končno ne bo prihajala v poštev, ni važno. Gostje so v obrambi boljši kot v napadu. Preostaneta še Ilirija in Železničar. Izid obeh tekem je

precej dvomljiv. Prevelikih upanj ne gojimo: bojimo se pa tudi ne. O sodniku pa ne dajem rad izjav, in to zlasti ne danes. S tem je menda vse povedano.«

Kapitan ISSK Maribora g. Kirbiš: Tekma je končala tako kot smo pričakovali. Nočem pa s tem reči, da so gostje slab nasprotnik. Nasprotno. Dali so nam mnogo opravka, zlasti danes, ko smo bili vsi izvzemši Koniča in sredine napada, pod običajno formo. Sodnik je bil dober.

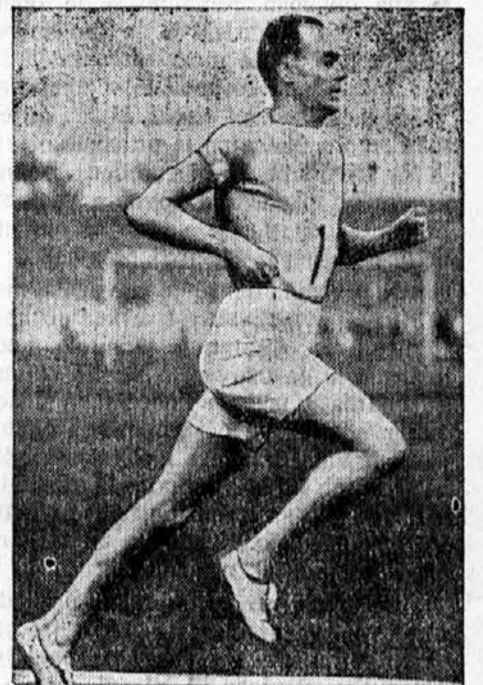
ISSK Maribor rez.: Atletik SK rez. 3:0 (2:0).

Zaslužena zmaga belo-črnih. Dolgočasna in medla igra. Sodil je g. Kopič.

SK Rapid I.: SK Železničar rez. 7:2 (2:2). Na Rapidovem igrišču je včeraj dopoldne Rapid premagal rezervno Železničarja v razmerju 7:2. Sodil je g. Bizjak.

SK Mura: SK Svoboda 1:0 (0:0). Mariborska Svoboda, ki je nastopila v Murski Soboti, je bila v prvenstveni tekmi proti SK Muri poražena z 0:1. Sodil je g. Bergant.

Paovo Nurmi

najboljši tekač na dolge proge vseh časov, zmagovalc na treh olimpijadah, je bil od mednarodne lahkoatletske zveze diskvalificiran, ker se je baje pregrešil proti amaterskim paragrafom. Zadnje besedo o tem pa ima še finska sporna zveza. Finska lahkoatletska zveza je proti Nurmijevemu suspenzaciji vložila energičen protest, ker ni bilo na obravnavah nobenega zastopnika Finske.

Strašna osveta boga Rame Site

Zgodovina »modrega diamanta« in njegovih nesreč.

Krasni, a usodni »modri diamant«, to čudo vzhoda, je bil nadavno zopet vzrok težke nesreče. Zdi se, da je resnična ona stara pravljica, ki zatrjuje, da kaznuje tajinstveni indijski bog Rama Sita vsakogar, ki si ga prilasti. To prokletstvo je bilo baje izrečeno takrat, ko je diamant ukradel s prs boga francoski pustolovec Jean Tavernier in z njim pobegnil v Francijo, kjer ga je za stotisočake in plemiški naslov prodal »solnčnemu kralju« Ljudevitu XIV.

Zgodovina nesreč, ki so doletele one, ki so prišli z njim v stik, odkar je bil prenešen v Evropo, bi napolnila debelo knjigo. Jean Tavernier, ki je diamant izsledil in prinesel v Francijo, je bil znan popotnik in svojevrsten pustolovec sedemnajstega stoletja. Posebno mnogo je potoval po vzhodu, ki je bil takrat še zavito v tisoč tajen in zato posebno privlačen za nemirne romantične duhove. Na nekem svojem potovanju je tako prišel tudi v Indijo, na dvor velikega mogula v Delfiju, kateremu se je predstavil kot odposlanec francoskega kralja Ljudevita XIV. Sprejet je bil z vsemi častmi in vsem sijajem. Veliki mogul je hotel vedeti vse podrobnosti iz življenja »solnčnega kralja«, o katerem so tudi v Indiji in drugod po vzhodu veliko govorili. Tavernier je znal sijajno pripovedovati, in seveda tudi lagati. Ure in ure je govoril velikemu mogulu o bogastvu, sijaju in moči daljnega zapadnega vladarja. Pripovedoval mu je o njegovih načrtih, zavladati nad vso Evropo, o njegovih zvezah s turškim sultanom itd.

Tavernier in njegovo pripovedovanje sta velikega mogula silno navdušila. Od-

redil je, da mora biti deležen vseh uslug in časti ne le v vladarskih dvoranah, ampak sploh v vsej prestolici. Nekega dne pa ga je povabil celo na izlet v one himaljske rudnike, kjer so mogulovi sužnji iskali dragocene diamante. Vladar je, jahajoč na slonu, sam vodil Tavernierja k diamantnim rudnikom. Tavernier je strmel nad onim, kar je tamkaj videl. Globoko se je priklonil velikemu mogulu in se mu zahvalil za izredno čast, katero mu je bil izkazal. Počasčen po tej zahvali, je vladar na povratku izdal Tavernierju skrivnost, da krasi največji in najdragocenejši diamant vsega sveta prsa boga Rama Site v svetišču v Paganu. Tavernier je pohlepno poslušal mogulovo pripovedovanje o bajni vrednosti »modrega diamanta«. Naposled ga je pa zaprosil, naj mu pove vse, kar ve o tem dragem kamnu. Veliki mogul mu je izpolnil tudi to željo.

Tavernier se je po povratku v Delfi takoj odpravil na pot v Pagan, da bi si prisvojil tajinstveni diamant. Na pot je odšel skupaj s svojim spremstvom, katero je bil pripeljal s seboj iz Evrope. V Pagan je krenil na desetih velikih slonih, in svečeniki svetišča boga Rama Site so ga sprejeli prav tako, kakor veliki mogul, saj je imel s seboj njegovo poročilo, ki je veljalo več kakor vsi zakoni Indije. Tavernier je v Paganu hodil več dni zaporedoma v svetišče boga Rame Site, kjer je poklekaval pred njegovim dragocenim kipom, okrašenim z »modrim diamantom«. Tako je ugotovil, da bi se dal diamant prav lahko izrjavati iz kipa. Za to delo bi zadostoval že močan nož.

Ko si je natanko ogledal svetišče in

proučil tudi običaje svečenikov in vernikov, ki so opravljali stražno službo ali prihajali molit, se je neke noči po svojem prihodu v Pagan odločil za to veliko zgodovinsko tatvino. Obenem je pripravil tudi vse potrebno za beg. Njegovi tovariši in spremljevalci so ga morali čakati v bližini svetišča na slonih, pripravljeni takoj pobegniti, čim se vrne. Tavernier je odšel v svetišče okoli druge ure zjutraj. Pred svetiščem so dan in noč stražili ali spali berači. Nekateri izmed njih so se prebudili, a Tavernier jih je tako naglo pobil, da se niso mogli niti braniti, niti niso mogli klicati na pomoč. Nato je s tremi spremljevalci odšel v svetišče, kjer so našli svečenika, ki je ponoči čuval kip tajinstvenega božanstva. Tavernier in njegovi so ga zgrabili, zvezali in mu zamašili usta. Nato je pustolovec skočil k kipu in s pomočjo noža izruil dragoceni »modri diamant«.

Kmalu nato je Tavernierjeva karavana bežala proti morskemu obali, kjer jo je čakala ladja, da jo odvede nazaj v Evropo. Modri diamant je tehtal tedaj 279 karatov. Tavernier je srečno ubežal zasledovanju, ki je bilo organizirano, čim so svečeniki odkrili predrzno tatvino. Prav tako srečno se je vrnil tudi v Francijo. V Parizu je izvedel, da je vest o njegovem junaštvu prispela tjakaj že pred njim. Po vsej Franciji in po vsej Evropi se je tedaj govorilo o njem kot o nekem tajinstvenem vitezu. Solnčni kralj Ljudevit XIV. ga je sprejel z vsemi častmi in izkazal mu je posebno milost. Hotel je dobiti od njega »modri diamant«, največjo dragocenost tedanjega sveta. Toda Tavernier se je le z veliko težavo vdal, in še to komaj tedaj, ko mu je kralj odštel velikansko odkupnino in mu podelil plemiški naslov.

Od tistega trenutka, ko je kralj Ljudevit XIV. prejel »modri diamant«, se pričela ogromna vrsta nesreč vseh tistih, ki so postali njegovi lastniki. Ljudevit XIV. je bil dotlej mogočen in srečen vladar, a kmalu za tem je izgubil vse svoje velike pridobitve, propadli so vsi njegovi evropski načrti in bolezni, kateri nihče ni vedel leka, ga je priklenila na posteljo. Umrl je ubupan in do skrajnosti nesrečen. Tavernier, star že 78 let, se je gnan po neznani sili, ponovno vrniti v Indijo. Na potu v Delfi so tigri napadli njegovo karavano in raztrgali njega in njegove spremljevalce. Tavernierjevih ostankov ni nihče več našel. Bourboncem je odvzela »modri diamant« francoska revolucija, a še prej je onesrečil kraljico Antonietto, ženo Ljudevita XVI., ki ga je bila vzela iz kraljevske zakladnice in ga nosila ob slovesnih prilikah na svojih prsih. Za časa revolucije, ko je bil diamant proglašen za državno last v pariškem muzeju, ga je nekdo ponovno ukradel, in od takrat je često menjal svoje gospodarje, a vsi njegovi lastniki so žalostno končali svoje življenje. Med njimi so bili vojvoda Braunschweigški, poljski princ Poniatowski, sultan Abdul Hamid in turški princ Kulub.

Poslednja lastnica »modrega diamanta« je postala žena ameriškega multimilionarja Maca Leana. Maščevanje boga Rame Site je zadelo njenega edinega sina, katerega je povozil avto na neki newyorški ulici. Nesreča je Maca Leana tako potrla, da se mu je omračil um, in ko se je nedavno vrnil iz umobolnice, kjer se je zdravil, je zaprosil za ločitev zakona z motivacijo, da je sinove nesreče kriva žena, ki je kljub njegovi volji kupila usodni »modri diamant«. To je zadnja nesreča, ki jo spravljajo v zvezo s tajinstvenim indijskim draguljem.

Curren Bell:

75

Lowoodska sirota

Čutila sem, da postajam ljubljena vse sosesčine. Kadarkoli sem prišla med ljudi, so me pozdravljali in me sprejemali s prijaznimi našmeški. Živeti ob splošnem spoštovanju, pomeni sedeti v božajočem solncu. Zato mi je srce večkrat prekipevalo od zahvalnosti in malokdaj se me je lotila potrnost. A vendar sem po poštenem delu v šoli, po koristni uporabi prostega časa včasih zasajala čudne sanje, pisane, žive, različljive, viharne, v katerih sem vselej srečala Mr. Rochestra, ki sem ga zatekla vselej v kaki razburilivi krizi. Ob takih prilikah se mi je zdelo, da me objemlje in poljubljuje, da čujem njegov glas, da mu gledam v oči, da ga ljubim in da me ljubi. Tedaj se mi je obnavljala trdna vera, da se bodeva še nekoč združila za življenje. — Ko sem se vzbudila, sem se spomnila, kje sem in kako živim. Drgetaje sem se vzklonila v postelji in tiha noč je bila priča mojega zdvajanja in moje strašne boli. Zjutraj pa sem spet ob določenem času mirna, zbrana odprla šolo in obavljala dolžnosti svojega poklica.

Rozamunda Oliver je prihajala k meni, kakor mi je bila obljubila. Navadno se je zglasila zjutraj med izprehodom. Pridirjala je na svojem poniju pred vrata in človek bi si ne mogel predstavljati lepšega prizora kot prihod lepe gospodične v jahalni opravi. Hodila je v šoli med vaškimi otroki, ki se jim je kar bleščalo od take lepote. Navadno je prihajala ob tistih urah, kadar je Mr. Rivers poučeval veronauk. Bojim se, da je v njeni družbi mladega duhovnika večkrat zbolelo srce. Nekak nagon mu je naznanjal nje prihod. Pordel je in lice se mi je čudno izpremenilo.

Ni dvoma, da se je zavedala svoje moči; saj ji ni skrival svojega čustva, ker ni mogel. Roka se mu je tresla in oko mu je plamtelo, kadar je pristopila k njemu in ga ogovorila. Veselo se mu je smehljala in ga bodrila z malone ljubečim pogledom. Zdelo se je, kakor bi njegove oči govorile: »Ljubim Vas in vem, da sem Vam drag. Ne molčim zato, ker bi se bal, da bi ne uspel; ko bi Vam ponudil srce, bi ga gotovo sprejeli. Toda to srce sem postavil na žrtvenik in plameni ga še objemljejo. Kmalu ne bo nič drugega ostalo od njega kot kupček pepela.«

Herčovala se je ob takih prilikah kot razočaran otrok. Njena veselost je minila, v hipni jezici se je okrenila, da mu ni videla junaškega in hkrati mučeniškega lica. St. John bi bil dal gotovo ves svet, ko bi jo mogel zadrževati, kadar je šla tako od njega. A žrtvovali ni hotel trohice svoje nade na nebesa, niti se ni hotel odpovedati za raj njene ljubezni svojemu upanju na večni paradiz. Sicer pa — kako bi vkoval popotnika, sanjača, pesnika, duhovnika v sebi v trde sponse ene same strasti? Svoje misije se ni hotel odreči za udobno življenje v Vale-Hallu. To mi je pozneje sam priznal, ko sem uspešno zavojevala njegovo zaupanje.

Miss Oliver me je česče posečala v stanovanju. Spoznala sem doobra nje značaj, saj ga ni tajila, saj se ni pretvarjala. Bila je koketna, a ne brezsrčna, oblastna, a ne sebična. Doma so ji že od mladih nog vse spregledovali, toda slabo je niso vzgojili. Nagle krvi je bila, a dobrasrčna, ničemurna — saj ni mogla za to, ko ji je vsak pogled v zrcalo očital lepoto — radodarna, a ne prevzetna. Bila je dovolj nadarjena, vesela, živa in lahkosrčna, a ni bila dovolj zanimiva ne dovolj pristopna nežnejšim čustvom. Čisto nič ni bila podobna sestrama St. Johna. A ljubila sem jo vzlic temu, kakor sem ljubila tudi Adelko, le da človek bolj vzljubi učenko, ki jo je čuval in vzgajal, kot zanimivo odraslo znanko.

Zame je čutila nekako muhasto nagnjenje. Trdila je, da sem bila podobna Mr. Riversu, le da nisem imela niti desetega dela njegove lepote. Sicer pa sem bila dobra, pametna, razsodna in odločna kot on. Zagotavljala je, da sem pravo čudo vaške učiteljice, in je bila prepričana, da bi moje življenje nudilo dovolj snovi za krasen roman, ko bi bilo le znano.

Otročje zvedljivo je nekega večera iztikala po

omari in miznici v moji kuhinji. Namerila se je na dve francoski knjigi, na zvezek Schillerja, na nemško slovnico in slovar, nato pa je izvlekla risalno orodje in nekaj račitov, med njimi tudi zalo glavico neke učenke in razne krajinske slike, narisane v Mortonskem dolu in na gljavi v okolici naše vasi. Onemela je od presenečenja, potem pa je zagovorila:

»Ali ste Vi to narisali? Ali znate francoski in nemški? Čujte, Vi ste pravo božje čudo! Lepše rišete, kot je risal moj nekdanji učitelj. Ali bi ne hoteli narisati tudi mene, da pokažem risbo papanu?«

»Prav rada,« sem odgovorila in čutila zadovoljstvo umetnika, če se mu nudi lep model. Vzela sem polo finega risalnega papirja in narisala z veliko vnemo nje obris. Ker je bilo že pozno, sem ji rekla, da jo bom kak dan naslikala z barvami.

Dama me je tako hvalila, da je prihodnji večer prišel tudi gospod Oliver z njo. Bil je močen, še ne prestar človek, osivelih las. Ljubezniva hčerka je bila poleg njega kot bel cvet poleg sivoga stolpa. Malo je govoril in zdel se mi je malo ohol, dasi je bil zelo prijazen z mano. Očrt Rozamundine podobe mu je zelo ugajal in priporočal mi je, naj jo izpopolnim. Povabil me je, naj pridem prihodnji večer v Vale-Hall.

Ko sem prišla tja, sem našla veliko, lepo hišo, ki je že po svoji zunanosti pričala o bogastvu svojega lastnika. Rozamunda je bila skrajnje ljubezniva ves čas, ki sem ga prebila pri njih. Njen oče je bil prijazen ni ko sva se po čaju pomenkovala, mi je izrazil svoje zadovoljstvo z mojim delom v mortonski šoli in dejal, da se le boji, da sem predobra za tisto mesto in ga bom kmalu zamenjala z boljšim.

»Saj res,« je vzkliknila hčerka, »tako je naobrazena, da bi utegnila biti vzgojiteljica v odlični rodbini, papa!«

Sedanje mesto mi je bilo ljubše kot vse službe v imenitnih gradovih. Mr. Oliver je govoril o Mr. Riversu zelo spoštljivo. Trdil je, da je potomec stare rodovine in ves Morton je bil nekoč njih last. Mr. Riversa bi bila vsak hiša vesela, ko bi se hotel kot snubec oglašiti. Obžaloval je, da kani odlični in nadarjeni mož odrinji v tujino; škoda dragocenega življenja. Bilo mi je jasno, da bi se oče prav nič ne protivil, ko bi Rozamunda vzela St. Johna. Očividno je smatral staro ime in sveto zvanje mladega duhovnika za primerno nadomestilo bogastva.

Petega novembra je bil praznik. Deklica, ki mi je pomagala pospraviti hišo, je vsa zadovoljna odšla, ko sem ji bila darovala malenkost za trud. Vse okoli mene je bilo čisto in oprano. Bila sem prosta. Kako uro sem se zabavala s tem, da sem prevela nekaj nemških strani, potem pa sem se lotila čopičev in palette, da dovršim Rozamundino sličico. Glava je bila že gotova, le ozadje mi še ni ugajalo; še malo karmina na ustnice, tu in tam kak kodrček in jačjo tenjo pod modrikastimi trepalnicami, potem bi utegnila delo odložiti. Bila sem zatopljena v slikanje, ko nekdo potrka; bil je Mr. St. John.

»Prišel sem, da vidim, kaj uganjate,« se je opravičeval. »Da se niste zopet kam zamislili? Ne? No, to me veseli. Če delate, Vam ne bo dolgčas. Vidite, še vedno Vam ne zaupam, dasi ste se dovolj dobro držali. Prinesel sem Vam knjigo, da bode te laglje prebili večer.« Položil mi je na mizo novo delo — uplod zlate dobe novejšje angleške literature. Dehtivo sem listala po knjigi. St. John pa se je nagnil, da vidi, kaj slikam. Neutegoma se je zopet vzravnal; niti besedice ni znil. Pogledala sem ga, izbegoval je moje oči. Poznala sem njegove misli in jasno sem mu čitala v srcu, saj sem bila v tem trenutku mirnejša in hladnejša od njega, torej tudi jačja. Čutila sem potrebo, da mu kakokoli utrežem, ko bi le utegnila.

Mislila sem si: »Dasi je odličen in se zna premagovati, si le preveč naklada. Vsa čustva, vsako bol zaklepa, ničesar ne pove, ne pokaže, ne zaupa. Vem, da bi mu odleglo, ko bi mogel malo poklepetati o dekletu, ki si ga ne upa zasnuti. Čakaj, razvežem ti jezik!«

Povabila sem ga, naj sede. Kakor vselj mi je tudi topot odgovoril, da ne utegne. »Prav,« sem mu v mislih odgovorila, »pa stoj, če rajši stojiš, a tako lahkih rok te ne izpustim, če kaj vem. Samote tebi prav tako škoduje kot meni. Poizkusim, ali bi ne izteknila skrite vzmeti tvojega zaupanja in ne našla luknjice v mra-

mornatih prsih, skozi katero bi ti vtila kapljico uteh.«

»Ali ji je podobica kaj slična?« sem okorna vprašala.

»Slična? Komu? Nisem je natančno pogledal.«

»Pa ste jo, Mr. Rivers.«
Malone ustrašil se je moje nagle in nenavadne rezkosti; začudeno me je pogledal.

»Oh, to še ni nič,« sem si dejala. »Ne boš me vodil za nos s svojo prikritostjo; imam še druga sredstva v torbi.« Glasno pa sem nadaljevala: »Prav natančno ste si jo ogledali iz bližine; saj Vam ne branim, le še enkrat si jo olejte!« in sem stala in mu potisnila sličico v roko.

»Slika je prav spretno izdelana,« je menil, »s prav nežnimi, jasnimi barvami, lepo pravilno risana.«

»Da, da, to vse vem. Toda kaj pa podobnost? Komu je slična?«

Prejagal se je in po kratkem oklevanju rekel: »Mislim, da predstavlja gospodično Oliver.«

»Seveda. Da Vas nagradim za srečno rešitev ugank, Vam obljubujem natančen posnetek slike, a pod pogojem, da dar tudi sprejmete. Ne hotela bi triniti časa za stvar, ki bi za Vas ne imela cene.«

Venomer je gledal sliko; bolj ko se je zatapljal vanjo, tolike čvršče jo je držal, toliko živeje jo je želel imeti. »Zelo ji je podobna!« je zamrmral. »Oči so naravne, barva, svetloba, izraz — vse je dognano. Kako se smehljala!«

»Ali bi Vas tešilo ali bolelo, ko bi Vam poklonila tako podobico? Povejte mi to! Ko boste na Malagaskarju, na Rtu dobre nade ali v Indiji, ali bi Vam bilo kedaj v tolažbo, ko bi imeli tak spominček pri sebi? Ali bi Vam pogled nanjo povzročal težave in nemir?«

Pritajeno me je pogledal, neodločno, v zadregi; potem pa se je spet nagnil k podobici.

Odkar sem dognaga, da ga je Rozamunda res upoštevala in da bi se oče njenemu zakonu ne protivil, sem trdno odločila, da bom njiju zvezo iz vseh moči podpirala. Bila sem uverjena, da bi kot dedič tovarnarjevega velikega bogastva storil doma več dobrega, kakor če pojde v tujino in izloži svoj genij tropskemu solncu, kjer mu usahne moč. V tem prepričanju sem odgovorila:

»Kolikor vidim, bi storili najbolje, ko bi vzeli kar original s sabo.«

Zdaj je sedel. Položil je podobico pred sebe na mizo in jo gledal z ljubečimi očmi. Spoznala sem, da ga moja smelost ni ujezila. Opazila sem celo, da mu je moja prostodušna opazka zelo godila, da mu je bila v uteho. Rezervirani ljudje so često potrebnejši odkritosrčnega pomenka o svojih čustvih in čemerih kot tisti, ki nosi srce na jeziku. Tudi najrevnejši stoik je končno le človek in če smelo odkriješ globino njih duše, se jim še najbolj prikupiš.

Brez posebnega obvestila.

HERMAN, KARL in EDMUND HÖFER naznanjajo v svojem, kakor v imenu vseh sorodnikov, vsem prijateljem in znancem tužno vest, da je njih iskreno ljubljena, nepozabna mati, oziroma tašča, stara mati in teta, gospa

Adriena Höfer roj. Tischler
vdova trgovca.

v nedeljo, dne 10. aprila 1932, ob 22. uri nepričakovano na posledični srčne kapi, v 62. letu svoje dobe, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb blage pokojnice se bo vršil v torek, dne 12. aprila ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v četrtek, dne 14. aprila ob 7. uri v stolni in mestni župni cerkvi.

Maribor, Wien, dne 11. aprila 1932.

Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

Tamburaši pozori

Za petčlanski zbor se prodajo dobro ohranjeni tamburaški instrumenti, cena Din 1200. Obrniti se na naslov: Vačovnik, Marija Snežna. 1176

Nagobčnike

za pse v vseh velikostih priporoča I. Kravos, Aleksandrova c. 13. 1048

Stanovanje

(2 sobi, kuhinja, klet drvarnica) poceni takoj oddam. Gostilna Sande, Sv. Peter pri Mariboru. 1171

Boljšo služkinjo

išče mala rodbina. Nastop 15. IV. Naslov v upravi. 1186

Zahvala.

Povodom bridke izgube naše nad vse ljubljene hčerke, sestre, tete, svakinje in nečakinje

Franje Bajde

se zahvalujemo tem potom vsem darovalcem prekrasnih vencev in šopkov. Posebno zahvalo smo dolžni g. Franju Skušek-u in njegovim delavkam za cvetje ter za spremstvo, č. g. župniku Bračiču za tolažbo in govor ob grobu. Zahvaljujemo se še enkrat vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti.

Vsem Bog plati!

1183

Zalujoče rodbine:

Bajde — Beziak — Taufer.

Oddam takoj

opremljeno sobo s posebnim vhodom in z električno razsvetljavo. Koroščeva ul. 5 II, vrata 9. 1187

najprejedenjša kariteta
Soklič, Maribor Tel. 2510

zastopniki se sprejmejo

Tednik »Zabavni list«

Stražišče pri Kranju. Vsaka številka samo Din 1. Zahtevajte brezplačno številko na ogled. 23a